

opusdei.org

# **Testimonis i declaracions sobre Mons. Àlvar del Portillo**

Breus declaracions en vídeo  
extretes d'un documental sobre  
Mons. Àlvar del Portillo, i altres  
declaracions en diversos  
mitjans realitzades després de  
la mort de Mons. Àlvar del  
Portillo.

04/07/2012

## **Cardenal Stanisław Dziwisz, Cracòvia. Secretari personal del Papa Joan Pau II**

Venia Mons. Àlvar amb freqüència a dinar amb el Sant Pare. El Papa d'una banda volia parlar sobre diferents qüestions i també volia agrair la participació de l'Opus Dei a la vida de l'Església. Què em cridava l'atenció? Sobretot la gran responsabilitat per la vida de l'Església, per l'Església mateixa, voler acompanyar a totes les accions a l'Església a través de l'oració, a través de la fidelitat a la doctrina.

## **Monsenyor Carlos Amigo Vallejo. Cardenal emèrit de Sevilla**

Vaig veure un home senzill, amable, pietós. D'aquestes persones amb qui un està a gust, no es cansa de parlar amb ell. I per descomptat un mestre, un mestre de moltes coses. Jo crec que les lliçons que ens va donar, de saber relacionar-se amb uns i amb

altres. D'en moments difícils tenir una enorme serenitat ... Crec que és una lliçó que en l'Església hem d'agrair.

**Pat Anderson. Col·laboradora de monsenyor Del Portillo en la direcció de l'Opus Dei**

Recordo que quan ell va viatjar a Terra Santa, el març de 1994, quan estava a punt de marxar, ens va dir entre altres coses que el Sant Pare volia que l'Opus Dei anés a Kazakhstan. Ell ens va dir: filles meves no sé el que passarà, necessitem un miracle, però el Sant Pare vol això. Per tant hem de fer-ho. És una de tantes manifestacions en la seva vida del servei a l'Església.

**Vittorio Messori. Escriptor. Va entrevistar Mons. Àlvar per al seu llibre" *Opus Dei. Una investigación*"**

Recordo Mons. Àlvar com una figura paterna, una figura cortès i afectuosa. El recordo com un veritable sacerdot.

### **Joaquín Navarro-Valls. Portaveu de la Santa Seu (1981-2006)**

La presència de Mons. Àlvar era com contínua, com deia abans, des del pontificat de Pius XII fins al pontificat de Benet XVI. Aquesta presència i la talla moral i intel·lectual de monsenyor Àlvar era una constant de la qual tots els pontificats s'han beneficiat.

### **Colette Kenmogne. Mestressa de casa (Camerun)**

Estic segura que és al cel. Perquè ell ha combatut un bon combat i ens ha ensenyat a posar el Senyor a tot arreu, a través de les nostres activitats, com cim de les nostres activitats. I estic segura que avui

mereix la recompensa que el Senyor ha preparat per a tothom.

## **Scott Hahn. Escriptor i teòleg**

Quan ell va volar per sobre de Nova York, va veure l'Estàtua de la Llibertat. I quan va veure l'Estàtua de la Llibertat va dir: "Ara que la veig penso que caldria posar a l'altra costa l'Estàtua de la Responsabilitat". Ens va animar a tots nosaltres, els catòlics americans, que veiem la importància de comunicar amb la veritat de la fe...

## **Altres declaracions realitzades després de la seva mort**

A continuació es recullen les declaracions de personalitats eclesiàstiques i religioses -tant espanyoles com d'altres països- i civils arran de la mort de Mons. Àlvar del Portillo.

## **A. Personalitats eclesiàstiques i religioses de Roma i d'altres països**

**1. Joan Pau II** (telegrama de condol signat personalment pel papa, *L'Osservatore Romano*, p. 4 de l'edició en castellà, p. 1 de l'edició en italià, 25 de març de 1994):

"En rebre la trista notícia de la sobtada mort de Mons. Àlvar del Portillo, prelat de l'Opus Dei, dirigeixo a vostè i a tots els membres de tota la Prelatura les més sentides condolences, mentre, recordant amb ànim grat al Senyor la gelosa vida sacerdotal i episcopal del difunt, l'exemple de fortalesa i de confiança en la Providència divina que va donar constantment, així com la seva fidelitat a la seu de Pere i el generós servei eclesial com íntim col·laborador i benemèrit successor del beat Josepmaria Escrivà, alço al Senyor fervents pregàries de sufragi perquè aculli en el goig etern a

aquest servidor seu bo i fidel i envio com a consol de tots els que s'han beneficiat de la seva dedicació pastoral i dels seus selectes dots de ment i de cor una benedicció apostòlica especial. JOANNES PAULUS PP. II"

**2. Joan Pau II**, audiència a l'UNIV 1994, 29 de març de 2004, *Redacción* , p. VI, març de 1994; *Diario de Burgos*, p. 37, 30 de març de 1994:

"Mentre us confirmo un cop més la meva pregària per la seva ànima, renovo al Vicari General, monsenyor Xavier Echevarría, i a la sencera Prelatura de l'Opus Dei el meu més sentit condol i afectuosa solidaritat. [Els del pelegrinatge a Terra Santa] van ser dies d'intensa oració, que el van unir estretament a Crist i que potser el van preparar a la definitiva trobada amb la Santíssima Trinitat."

**3. Cardenal Camillo Ruini, Vicari del Papa per a la diòcesi de Roma,**

*Diario 16 de Galicia*, p. 22, 24 de març de 1994:

"Àlvar del Portillo es distingia per la seva pietat, intelligència i amor a l'Església. El coneixia bé i he estat diverses vegades el seu hoste.

Sempre he admirat la seva profunda pietat, la seva bondat d'ànim i el seu penetrant coneixement i comprensió dels fets eclesials, de la vida de l'Església."; *ABC* , p. 47, 24 de març de 1994: com a vicari de Roma, va subratllar "l'entrega i l'amor de monsenyor del Portillo per la diòcesi de Roma."

**4. Joaquín Navarro Valls**, 24 de març de 1994:

"Era una personalitat molt rica, amb una integració d'uns coneixements i una mentalitat tècnica, humanística i teològica. Un home molt de la nostra època. [...] Joan Pau II coneixia molt bé a Àlvar del Portillo iestic segur que tenia un gran afecte personal per

ell."; *Las Provincias* , p. 11, 24 de març de 1994: "El recordo amb dos trets especials: el seu bon humor, d'un humor madrileny tot i que fa molts anys que vivia a Itàlia, i un caràcter molt optimista i positiu, que impulsava el treball de l'Opus Dei a tot el món."

**5. Cardenal Joseph Bernardin, arquebisbe de Chicago, *Diari de Tarragona*, 28 de març de 1994:**

"Recordo amb agraïment les oracions i el suport que m'ha prestat en els passats mesos, quan es van llançar acusacions contra mi".

**6. Cardenal Franz König, antic arquebisbe de Viena, *Diari de Tarragona*, 28 de març de 1994:**

Destaca que va complir "de manera exemplar" la seva tasca de governar l'Opus Dei a la fase actual, i assegura que "l'encomanaré a la Santa Missa i m'encomanaré al difunt prelat".

**7. Mons. Ramón de la Rosa y Carpio, Bisbe Auxiliar de Santo Domingo,** (*Santo Domingo, Especial. Semanario Católico Nacional*, 15 de maig de 1994, p. 13):

"Mons. Àlvar va ser un servent bo i fidel que amb el seu treball va ser un regal a l'Església, a la qual va fer tants treballs importants. I encara que ja no estigui amb nosaltres, l'Obra segueix. És molt bo pertànyer a una obra que se sap durarà per sempre. Un es va, però l'Obra segueix, fent el bé. [...] Monsenyor Àlvar està gaudint amb el beat Josepmaria del paradís i tenint cura de tota aquesta família de l'Opus Dei. L'Església celebra per als seus sants el dia del seu trànsit al Cel, el naixement a la vida eterna. A partir d'ara es recordarà el 23 de març com el dia en què va començar a viure per a la vida eterna."

**8 . Mons. Mario Tagliaferri, Nunci de Sa Santedat Joan Pau II a Espanya, *Las Provincias*, p. 11, 24 de març de 1994:**

"Dono gràcies al Senyor de la vida pel do fet a la seva Església en la persona del primer successor del beat Josepmaria."

**9. Pare Hans Kolvenbach, General dels Jesuïtes, *Diari de Tarragona*, 28 de març de 1994:**

Destaca "la seva fraterna i constant amistat", agraeix a Déu "el do que el desaparegut prelat i el seu infatigable zel apostòlic ha fet a l'Església i al món", i es mostra segur que intercedirà, amb el beat Josepmaria, "també per la Companyia de Jesús".

**10. Simeó de la Sagrada Família, Postulador General dels Carmelites Descalços, *Diari de Tarragona*, 28 de març de 1994;**

també *Las Provincias*, p. 10, 25 de març de 1994:

Recorda "la fervorosa simpatia amb la qual el prelat s'interessava per les causes de beatificació de la nostra ordre i per l'amor amb què participava en tots els grans esdeveniments del Carmel de Santa Teresa".

**11. Flavio Capucci, Postulador general de l'Opus Dei**, *La Verdad*, p. 50, 24 de març de 1994: "Gràcies a la seva tasca la institució s'ha estès a 22 nous països. Aquest és un senyal prou clar de les benediccions de Déu."; *ABC*, p. 47, 24 de març de 1994: "Monsenyor del Portillo va voler ser en la seva vida [...] l'ombra del fundador, tot i tenir una personalitat humana molt gran, des del punt de vista científic i des del punt de vista eclesial. És autor de nombrosos llibres, va ser membre de diverses Congregacions Pontifícies i

un dels protagonistes del Concili Vaticà II. I malgrat això, mai ens va parlar de si mateix i sempre ens va recordar el missatge del nostre Fundador i la necessitat de ser fidels".

**12. Mons. Joaquín Alonso, secretari d'Àlvar del Portillo, *Redacción* , març 1994:**

"La major aportació de Mons. del Portillo a l'Opus Dei ha estat la fidelitat al carisma del Fundador. Aquesta fidelitat, plena de gran cor i intel·ligència, ha permès a l'Opus Dei prestar un gran servei a l'Església i als homes a tot el món. Recordo una anècdota recollida en la premsa italiana: un periodista que va entrevistar en una ocasió a Mons. del Portillo deia al seu article que era tan bo, que més que entrevistar feia venir ganes de confessar-se amb ell".

**13. Líders jueus, *Diari de Tarragona*, 28 de març de 1994:**

Entre les persones que van manifestar el seu condol per la mort de Mons. Àlvar del Portillo estaven tres líders jueus, el rabí David Rosen, director per al diàleg interreligiós de l'organització hebrea Anti-defamation League of S'hay B'rith, Lisa Palmieri-Billing, representant d'aquesta organització a Itàlia, i Leon Klenicki, rabí de Nova York, que afirmaven: "El nostre sentit condol per la gran pèrdua de monsenyor Àlvar del Portillo. Invoquem l'ajuda del Senyor perquè continuï l'obra de bé de l'Opus Dei al món".

#### **14. Esquela de Comunió i**

**Alliberament**, 23 de març de 1994:

"Comunione e liberazione tutta partecipa al dolore dei fratelli dell'Opus Dei per la morte di Monsignor Álvaro del Portillo chiedendo alla sua vissuta familiarità con Dio che interceda con il Beato Escrivá perché noi tutti abbiamo ad

essere coinvolti nella sua fedeltà forte ed umile a Cristo e alla Chiesa, così da essere imitatori suoi più ardenti ed operosi per l'opera di Dio nella storia."

## **B. Personalitats eclesiàstiques espanyoles**

**15. Mons. Elías Yanes, President de la Conferència Episcopal Espanyola**, carta de condol, 24 de març de 1994:

"Li assegurem les nostres oracions perquè el Senyor l'aculli en la seva companyia, recompensant així la seva dedicació generosa al servei de l'Obra i de l'Església".

**16. Mons. Marcelo González Martín, Cardenal Arquebisbe de Toledo**, *La Verdad*, 24 de març:

"El successor del beat Josepmaria Escrivà va ser un home enterament lliurat a la seva Obra i als altres";

*Palabra* , p. 24, 353, V-94: el cardenal primat va destacar "el rigor intellectual al servei de l'Obra i de l'Església, la seva profunditat intellectual, la densitat sobrenatural i un somriure gairebé continu: parlava somrient".

**17. Mons. Enrique Tarancón**, *ABC*, p. 47, 24 de març de 1994:

"Treballarem junts tant en el Concili com en el reconeixement del dret canònic. Era un home molt intelligent, molt hàbil i molt bona persona."; *Diario 16 de Galicia* , p. 22, 24 de març de 1994: "Es va dedicar amb tot fervor i amb tot entusiasme a aquesta Obra, que ell havia rebut en herència del Fundador, i crec que ha fet una bona tasca i que, efectivament, l'Opus Dei pot ser una obra important en l'Església."

**18. Mons. Ángel Suquía**, **Arquebisbe de Madrid**, *ABC*, p. III, 24 de març de 1994:

"Era un home essencialment bo, entranyable en la seva conversa, molt prudent, i molt alegre i animós. No recordo haver sortit mai d'estar amb ell sense més alegria que abans d'haver entrat". I va continuar: "Estimava a Déu molt i a l'Obra tant com a Déu. I estimava tant a Déu i a l'Obra com a l'Església i als homes tots. Tenia un cor ample en què cabia tothom. Era poc conegut i va passar sense fer soroll".

**19. Mons. Ricard Maria Carles, Arquebisbe de Barcelona, *Diario 16 de Galicia*, p. 22, 24 de març de 1994:**

"El vaig conèixer fa molts anys. La seva mort, de sobte, ha estat com la del Fundador, el beat Josepmaria Escrivà. Els havíem vist junts tants cops en fotografies, en reportatges, per televisió... Van viure molt units i han mort d'una forma semblant. Va ser el seu braç dret, deixeble, company fidel en els inicis i en el

creixement de l'Obra."; La Verdad, p. 50, 24 de març de 1994: "Ha estat [...] el primer prelat amb la comesa de donar a l'Obra estabilitat i continuïtat un cop mort el fundador."

**20. Mons. Agustín García-Gasco, Arquebisbe de València,** *Las Provincias*, p. 11, 24 de març de 1994:

Explicava que el coneixia des de feia anys, i que havia tingut l'ocasió de tractar-lo moltes vegades; "m'unia una amistat sincera, gratificant i admirada pel que representava en la vida de l'Església". "Sabent les proves que l'Obra i ell han hagut de passar, va demostrar el valor de la seva fe, el seu coratge i el seu entusiasme. Era un home amb amplitud de mires, amb una gran capacitat d'iniciativa. Ens ha ensenyat a afrontar amb valentia els desafiaments del present, i ha creat institucions i ha posat mitjans perquè la confrontació fe-cultura-ciència fora

evangelitzadora". Finalment, ha matisat que ha mort un home "amb una convicció clara i contundent: els laics han de participar cada vegada més en la santedat i a la missió de l'Església".

**21. Mons. Carlos Amigo Vallejo, Cardenal Arquebisbe de Sevilla, *El Progreso*, p. 83, 27 de març de 1994:**

"Va ser un servidor fidel de l'Església i sacerdot en Crist de l'Obra de Déu."; *ABC*, p. 47, 24 de març de 1994:

"Mons. Àlvar del Portillo ha estat l'home providencial amb què ha comptat l'Opus Dei per la important etapa que es va obrir a la institució després de la mort del seu Fundador."

**22. Mons. Antonio María Rouco Varela, Arquebisbe de Santiago de Compostella, *El Correo Gallego*, p. 28, 27 de març de 1994:**

"La seva vida la va lliurar a l'Opus Dei i així va voler lliurar-la a l'Església. I d'una manera fecunda, humil, senzilla i fidel. [...] Va exercir un paper fonamental en la presa de consciència dels seglars que tots estan cridats a ser fills de Déu: una bella lliçó, una urgent tasca que el nostre germà va saber viure i va tractar de realitzar i d'impulsar a l'Església a través de l'Opus Dei."

**23. Mons. Fernando Sebastián,**  
**Bisbe de Pamplona,** *Diario 16 de Galicia*, p. 22, 24 de març de 1994:

"He rebut amb gran pesar la notícia de la sobtada mort del reverendíssim monsenyor Àlvar del Portillo. Pot tenir un valor simbòlic el fet de que la seva mort hagi ocorregut a la tornada d'un viatge a Terra Santa. La visita als Sants Llocs pot ser una bona preparació per trobar-se cara a cara amb el Ressuscitat en la glòria del Pare."; *Atlántico Diario* , p. 52, 27

de març de 1994; *Redacció* , març 1994: "Al llarg de les diferents trobades, vaig anar rebent cada vegada amb més força i claredat el testimoni de la seva profunda pietat, de la seva gran bondat i del seu sincer amor eclesial". Alhora, ha afirmat que deixa "el seu testimoni i el seu testament espiritual, el gran servei de la seva vida i de la seva serena intrepidesa al capdavant de la Prelatura". Va portar a la memòria la seva última conversa amb Mons. Àlvar del Portillo, en què van parlar "de la necessitat de revifar la vida espiritual de les famílies cristianes i de tot el poble de Déu, de l'esforç que havíem de fer per tirar endavant entre tots l'obra del Senyor al món".

**24. Mons. Ambrosio Echebarría, Bisbe de Barbastre, *El Periódico*, 24 de març de 1994:**

El bisbe parla de "la desaparició d'una persona intelligent i bona".;

*ABC* , p. 47, 24 de març de 1994: "Del prelat de l'Obra el que mes em va cridar l'atenció va ser el seu caràcter bondadós, i que era un home de Déu i un home de l'Església, molt sensible a l'Evangeli i un observador encertat de la realitat. El prelat de l'Opus Dei - va seguir dient- era poc donat a la galeria. Pels meus contactes amb ell he pogut comprovar que tenia gran sensibilitat davant l'Evangeli i davant els assumptes de l'Església".

**25. Mons. Jesús Sancho Bielsa,**  
**Bisbe de Terol,** *Diario de Teruel*, 27 de març de 1994:

El bisbe va animar els assistents al funeral a seguir resant i treballant, a la vista de l'exemple de qui ha estat "fidel fins al final de la seva vida, amb abnegada generositat per la cura dels petits detalls de la vida ordinària i somrient".

**26. Mons. Carmelo Borobia, Bisbe Auxiliar de Saragossa, *ABC Aragón*, 27 de març de 1994:**

El bisbe va recordar "el seu talent afable, educat i amb el toc de distinció que diferencia a l'home d'oració i virtut".

**27. Severino Monzó, rector del Santuari de Torreciutat, *El Periódico*, 24 de març de 1994:**

"Ha mort un sant, gran servidor de l'Església i de tots els homes".

**C. Personalitats civils 28. Joan Carles I, Rei d'Espanya, telegrama de condol, *Ya*, p. 20, 25 de març de 2004:**

"Impressionats per la trista notícia rebi el nostre condol per la mort de monsenyor Àlvar del Portillo.

Afectuosament, Joan Carles, Rei i Sofia, Reina."

**29. Federico Trillo, diputat del PP i vicepresident tercer del Congrés,**  
*El País*, p. 29, 24 de març de 1994:

"La meva dona i jo el vam conèixer a Roma fa 12 anys, com a sacerdot. El gran testimoni de la seva vida va ser plenament fidel al carisma de monsenyor Escrivà. Els seus dos grans moments al capdavant de l'Obra han estat aconseguir la beatificació del Fundador i la plasmació jurídica de la Prelatura".

**30. Alejandro Llano, rector de la Universitat de Navarra,** 24 de març de 1994:

"Àlvar del Portillo era la síntesi vivent de dues cultures, la humanística i la tècnica". Va ser "una gran figura intel·lectual i universitària".

**31. Alfonso Nieto, antic rector de la Universitat de Navarra (1979-1991),**  
*Redacción*, març de 2004:

"La seva vida és exemple de camí fidel pel camí de santedat en el treball ordinari, que va obrir Josepmaria Escrivà. Déu va atorgar a Àlvar del Portillo una intelligència extraordinària que, amb esforç fet virtut, va fonamentar en profunda humilitat. En la història de la Universitat de Navarra queden clares petjades del serè i generós servei a l'Església -sense buscar recompensa humana- realitzat pel seu segon gran canceller. Aquest ric patrimoni que ens ha llegat mou a mirar al Cel amb gratitud."

**32. Pilar Urbano, periodista, *El Mundo*, 24 de març de 2004:**

"Ell mai va voler 'estar a l'alçada', sinó soterrat, com estan els fonaments. Així va estar sempre. Encara era molt jove i ja Escrivà de Balaguer l'anomenava 'saxum', roca. Ell sempre era on se'l necessitava, per a ser suport, per aguantar el pes,

per portar la càrrega... Sobre la llinda de la porta de la seva cambra de treball a Villa Tevere (Roma) hi ha una inscripció llatina. Josepmaria Escrivà la va fer posar pensant precisament en la fidelitat de Mons. Àlvar: *vir fidelis multum laudabitur* . L'home fidel serà molt lloat. Avui, en els cinc continents, aquesta lloança s'encunya amb molt diverses paraules, amb molt diferents sons. Però totes vénen a dir una mateixa cosa: Gràcies!".

**33. José Luis Olaizola, escriptor,**  
*Redacción*, març de 2004:

"Dono gràcies a Déu perquè hagi tingut tantes atencions amb el Pare, i la més assenyalada aquesta última d'emportar-se'l en el millor de la vida, amb 80 anys acabats de fer, quina meravella, i amb una maduresa espiritual que produïa esbalaïment a tots els que el

tractaven. Estar amb ell era el mateix  
que estar amb un sant."

---

pdf | document generat  
automàticament des de [https://  
opusdei.org/ca-ad/article/testimonis-  
sobre-mons-alvaro-del-portillo/](https://opusdei.org/ca-ad/article/testimonis-sobre-mons-alvaro-del-portillo/)  
(04/03/2026)